

TARİH	28.06.2026
SAYI	2026/12
KONU	İthalatta gözetim KDV'si

İthalatta Gözetim KDV'sinde Yeni Dönemde YMM Özel Amaçlı Raporu

2026 yılıyla birlikte ithalat yapan mükellefler açısından önemli bir uygulama hayata geçti. 7846 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ve bunu açıklayan 57 Seri No.lu KDV Genel Uygulama Tebliği ile ithalatta gözetim, korunma önlemleri ve dampinge karşı vergiler nedeniyle oluşan KDV'nin önemli bir bölümü artık indirim konusu yapılamıyor.

Bu değişiklik ilk bakışta teknik bir muhasebe düzenlemesi gibi görünse de gerçekte ithalatçı işletmelerin maliyet yapısını, nakit akışını ve vergi yükünü doğrudan etkilemektedir.

Gözetim uygulamasında, gümrük idaresince belirlenen referans fiyat ile malın gerçek ithal bedeli arasındaki fark üzerinden hesaplanan KDV'nin artık indirilemeyecek olması, özellikle düşük kâr marjıyla çalışan sektörlerde önemli bir maliyet artışına yol açacaktır. Tebliğ, yalnızca gerçek ithalat bedeline isabet eden KDV'nin indirim konusu yapılabileceğini açıkça düzenlemektedir.

Yeni düzenleme ile birlikte sadece ödenen KDV tutarına bakmak yeterli değildir. Gümrük giriş beyannamesinde yer alan vergi kodlarının tek tek analiz edilmesi gerekmektedir. Çünkü aynı beynamede hem indirilebilecek hem de indirilemeyecek KDV unsurları birlikte yer alabilmektedir.

57 Seri No.lu Tebliğ, BİLGE sisteminde kullanılan vergi kodlarını esas alarak uygulamaya açıklık getirmiştir.

İndirimi yasaklanan KDV'nin doğmasına neden olan başlıca kodlar;

* 20 – Dampinge Karşı Vergi,

- * 21 – Telafi Edici Vergi,
- * 33 – Anti-damping KDV,
- * 34 – Adet bazlı Ek Mali Yükümlülük,
- * 38 – Ek Mali Yükümlülük KDV,
- * 39 – Ad valorem Ek Mali Yükümlülük,
- * 61 – Telafi Edici Vergi,

* Ayrıca beyannamede “Yurt Dışı Gider” satırında gösterilen gözetim farkı ile bu fark üzerinden hesaplanan gümrük vergisi ve ilave gümrük vergisine isabet eden KDV de indirim hakkı dışında bırakılmıştır.

Buna karşılık;

- * 10 kodlu Gümrük Vergisi,
- * 59 kodlu İlave Gümrük Vergisi,
- * 40 kodlu Katma Değer Vergisi,
- * 50/51/52/93 kodlu ÖTV,
- * 70 kodlu Toplu Konut Fonu

gibi kalemlerde ise KDV indirimi tamamen ortadan kaldırılmamış, işlemin niteliğine göre tam veya kısmi indirim imkânı korunmuştur. Özellikle 10 ve 59 numaralı kodlarda, yalnızca gerçek CIF bedeline isabet eden kısım indirilebilirken, gözetim farkından kaynaklanan bölüm indirilemeyecektir.

Dolayısıyla uygulamada en sık yapılacak hata, 40 kodlu KDV satırında görülen toplam KDV’nin tamamının indirilecek KDV olarak değerlendirilmesidir. Oysa bu tutarın içerisinde indirilebilir KDV ile maliyete veya gidere aktarılması gereken KDV birlikte bulunmaktadır. Ayırıştırma yapılmadan tamamının 191 indirilecek KDV hesabına alınması, Gelir İdaresi Başkanlığı’nın elektronik kontrol sistemi tarafından tespit edilebilecek ve cezalı tarhiyat riskini beraberinde getirebilecektir.

Uygulamanın en önemli noktalarından biri de muhasebe kayıtlarıdır. İndirilemeyecek KDV'nin 191 İndirilecek KDV hesabına alınması mümkün değildir. Bu tutarın stokta bulunan mallar açısından 153 veya 150 hesaplarında maliyet unsuru olarak, malların satılmış olması halinde ise 760 veya 770 hesaplarında gider olarak izlenmesi gerekmektedir. Üstelik bu gider, kanunen kabul edilmeyen gider niteliğinde olmayıp ticari kazancın tespitinde indirilebilmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 1 No.lu KDV Beyannamesinin 110 numaralı satırına yönelik elektronik kontrol mekanizmasını devreye almış olması uygulamanın önemini daha da artırmaktadır. Artık gümrükte ödenen toplam KDV'nin değil, yalnızca indirilebilir kısmının bu satırda gösterilmesi gerekmektedir. Muhasebe kayıtları ile beyanname arasında uyumsuzluk bulunması halinde sistem uyarıları ve sonrasında vergi incelemeleri gündeme gelebilecektir.

Diğer taraftan Tebliğ, 2.600.000 TL üzerindeki ithalatçılar için altı aylık dönemler itibarıyla bildirim veya Özel Amaçlı YMM Raporu zorunluluğu da getirmiştir. Böylece yalnızca doğru muhasebeleştirme değil, aynı zamanda bu işlemlerin YMM tarafından tevsiki de önem kazanmıştır.

Ancak düzenlemenin hukuki boyutu da göz ardı edilmemelidir. Anayasa Mahkemesi'nin KDV Kanunu'nun 36'ncı maddesindeki "iade hakkı" yönünden verdiği iptal kararı, Cumhurbaşkanı'na tanınan yetkinin sınırları konusunda yeni tartışmaları beraberinde getirmiştir. Aynı gerekçelerin indirim hakkının sınırlandırılması bakımından da ileride anayasal tartışmalara konu olabileceği değerlendirilmektedir.

İthalatta gözetim uygulaması artık yalnızca dış ticaret politikasının bir aracı değildir. Bundan sonra gümrük giriş beyannamesindeki her vergi kodunun KDV indirimi açısından ayrıca analiz edilmesi gerekecektir. İthalatçılar, mali müşavirler ve YMM'ler açısından yeni dönemde, beyanname üzerindeki vergi kodlarının doğru okunması ve indirilebilir KDV ile maliyete aktarılacak KDV'nin eksiksiz ayrıştırılmasıdır. Bu ayrıştırmanın yapılmaması yalnızca muhasebe hatasına değil, önemli vergi risklerine de yol açabilecektir.